

Hofgehoort het Rapport van den
 Raad van den Broeck over het
 aangeven van de gedeputeerden
 der Magistraat op heeden
 gesoak dat de besmettelijke
 ziekte in naburige
 Dorpen van het
 streek-Gelderland
 om trent het ves
 dert van den Hove
 sig begint te open
 baaten word ver
 klaart dat de Raad
 in publicatie van den 8 novbr
 1771

de brieven hier inne vermeld
 afgekonden den 10 februa
 1771

8 Nov 1771

NADERE PUBLICATIE.

E STAATEN GENERAAL der Ver-
 eenigde Nederlanden allen den geenen
 die dese sullen sien, ofte hooren leesen
 Salut: Alhoewel wy van tyd tot tyd
 differente Placaaten ende Publikatien,
 ende insonderheid die van den 12. Ja-
 nuarii deses Jaars hebben doen uytgaan,
 zoo om te verhoeden, dat de besmet-
 telycke ziekte, die nu eenige jaaren
 herwaerts in de nabuyrige Landen en Provintien onder het Rund
 of Hoorn Vee onderscheydelyk heeft gegrassleert en toegenom-
 men, haar niet en verbreyde tot in de Landen van het Over-
 quartier van Gelderland onder ons ressorteerende, als ook om te
 beletten, dat deselve daar inne gedrongen zynde haar niet en
 verspreyde, en desselfs voortgank zoo veel mogelyk worde ge-
 stut, is't nogtans soo, dat wy vernemen van alle kanten, dat de-
 selve als nu niet alleen op de frontieren van dit Overquartier van
 Gelderland vermeerderd, maar ook daar binnen heeft begonnen
 in te sluypen: Waaron zoo is't dat wy naar altoorens te hebben
 gehoord onsen Raad ende Momboir ter deliberatie van den Eerst-
 præsiderende, ende andere Raaden van onsen Raade in't Over-
 quartier van Gelderland. Inhereerende onse voorgenoemde Pla-
 caaten, en Ordonnantien op dit stuck van tyd tot tyd uytgege-
 ven, hebben goedgevonden by dese tegenwoordige nader te or-
 donneeren. Zoo als hier naer volgt.

gerepubl
 ceert en
 al ten
 effe te
 van den
 deselve
 op circula
 val wor
 den ver
 sondan
 Actum
 in den
 Raade
 tot we
 den 6
 jany
 1771
 Ter ord
 van den
 Hove
 tot we

Op heeden den 16 gbris 1772
 hebbe ik ondergefs: geint een
 beslooten brief met 16 exemplairen
 van d'Hoofs bovenstaande publicatie
 aenden schout desder Stadt J. Henden
 Vaers doorhande van de meijt, alsook
 den Doubel van het selve dato alsooren
 gesafgeert op het Bredt Vanden Hove, des
 ter omeende d'Kme

*Act. Publicatio & affictio
 in forma Ordinaria.*

I.

In den eerſten Verbieden Wy , tot wederroeping , den Invoer en Doortochte ofte paſſagie van alle ſoorten van Runt oft Horn-Vehe , met oft ſonder Pas , binnen en door deſen Lande , daar onder mede begrepen de Oſſen die in Karren mochten ſyn aen oft voorgeſpannen op pene van thien Ducatons voor jeder Beelte , boven dat de ſelve als ſuſpect van met de ſieckte beſmet te ſyn van ſtonden aen , ter plaetſe van den aanſlag , fullen worden gedoot en met het vell acht voeten diep in d'aerde gedolven , ook ter arbitraire ſtraffe ſelfs aen den lyve naar exigentie van ſaecke tot laſte van den inbrenger , en van de geene die ſe wel weetens overgenomen ofte gekoght fullen hebben , ten waere onſen voorſſ. Raede om erheffelycke rederen in ſeekere beſondere gevallen hier ontrent voorgaandelyk ſoude hebben gedispenseert ,

II.

Wy ordonneren ten effecte van dien dat alle Officieren en Wethouderen in hunne reſpective gemeentens op de publycke wegen ontrent de Frontieren fullen doen ſtellen bequaeme Paelen , waer op ſy met groote Letteren fullen doen ſchryven , *Verbot van Invoer en Paſſagie van Horn-Vehe met oft ſonder Pas.*

III.

Wy verſtaen nochtans onder dit verbot niet te begrypen den invoer van het Vet en ſlachtbaer Runt-Vehe oft Calveren , mitſgaeders van het geſlagt Vleefch van dyen't zye groen , gerookt , oft gefouten alles nochtans onder de volgende conditien.

IV.

Als ten eerſten , dat den Invoerder oft Inbrenger ter eerſte

plaetse van syn inkoomen aan den Officier oft Gerichte der selve sal moeten doen blycken by verklaeringe van de Wette der plaetse van waar hy het Vet en slachtbaar Runt-Vehe sal invoeren, ofte het geslachte Vleesch van dyen inbrengen, dat het selve Vehe niet alleen gesont is maar ook van gesonde stallen en uyt gesonde districten en Plaatsen is komende, alles met uytdruckinge der teekenen en couleuren der selve Beesten,

V.

Ende ten tweeden, dat die gesontheyts Passen oft declarati- en door de Officiers ofte wette van de Plaetse van het incomen naukeurig sullen worden geexamineert over der selver deugdelykheyt, en dat die niet langer en syn verleeden als dry dagen te voeren, soo als sy ook sullen gehouden syn't zye door hun selfs, 't zye door eenen persoon daer van kennisse hebbende, by hun aan te stellen, te visiteeren en t'examineren het Runt-Vehe oft geslachte Vleesch van dyen, het geene onder alfulcken gesontheyts-Pas oft declaratie wort ingevoert, als namentlyk, oft het selve Vehe ook gesond en slachtbaar is, en daar toe gedeestineert, oft het ingebrochte Vleesch der selve is merkt-Gaeve, en geene sienbaare teecken en van ongesontheit mede brengt, ook oft zy aan die Beesten bevinden de selve teecken en couleuren als in de Declaratie syn aangetrocken, welke Declaratien ten effecte van dyen door hun sullen worden geteeckent.

V I.

By soo verre aen het een oft ander mochte bevonden worden jets te ontbreecken, ofte oock dat eenigh Runt-Vehe oft het Vleesch van dyen mochte worden achterhaalt sonder versien te syn van gesontheyts-Pas, als hier boven geseyt, sullen alfulcke Beesten gehouden worden als suspect van de kranck-heyte, ende als dusdaenig van stonden aen worden gedoodt, en met het vel, soo als oock het voorgeroerde vleesch acht voeten diep in d'aerde gedolven, boven de penen, en amendes hier voor art. 1° aengetrocken.

VII.

Allen 't geene hier boven gefeyt is ten aanfien van het geflacht vleefch van het Runt-Vehe, fal ook plaetfe hebben, ende moeten geobserveert worden op gelyke penen ten opfichte van de vellen van't felve, 't zye gefouten oft verfch, mits dat die fyn ontbloot van het hair, ende dat by declaratie, gepaffeert als boven, het blycke dat defe huyden eenige daegen gelegen hebben in kalck, het felve fal infgelycx plaets grypen ten aanfien der Hoorens, der klauwen oft Hoofden onder gelycke declaratie dat fy koomen van gefonde beesten, en onbefmette plaetsen.

VIII.

Wy verbieden infgelycx het inbrengen binnen onfe Provintie van Gelderland van Vet ofte Ruedt niet gefmolten, op eene amende van thien Ducatons boven de verbeurte van de wahre.

IX.

Voor de devoiren hier boven geordonneert foo tot het expedieeren der Paffen, als het doen der vifite, en onderzoek, en fal niet meerder mogen worden geeyfcht als eenen halven fchellinck voor jeder Reyfe.

X.

Die Beeste-koopers en vleefchhouwers fullen niet mogen gaen in eenige onbefmette ftallen, dan fullen fy hun moeten doen aanbrengen in de volle locht die Beesten die fy fullen willen kopen, ende en fullen die niet mogen aanraaken nochte zelfs aannaarderen ter diftantie van vyff ftappen, ten zye naar dyen den koop fal toegeslaagen fyn ende fy de felve fullen wegh voeren, hun almeede verbiedende van figh ten platten Lande met hunne Honden te bevinden alles op pene van vyf Ducatons, en dat de Honden fullen worden gedoodt.

XI.

Niemanden foo in beslotene als opene Steden en ten platten Lande en sal vermoogen te slachten, te doen of te laeten slagten eenig Rund-Vehe voor en aler het selve gevisiteert is, en gesond bevonden door Vereede perfoonen hun des verstaande daar toe aan te stellen door de respectieve Wethouderen op pene van vier Ducatons voor jedere Contraventie.

XII.

Sullen ook de Buytenflachters van ons Stadt van Venlo, hun Vleesch aldaer ter merckt brengende gehouden wesen by een jeder geslachte Runt-beeste over te brengen boven het Hert, Loo- se en Lever, den Maege van de selve Beesten om by het aen- komen voor al te worden geexamineert en gevisiteert door de ge- swoore Keurmeesters der selve Steden, en naar ervintelyckheyt van dien het verkoopen te worden gepermitteert, ofte foo hier vooren is geseyt in d'aarde te worden gedolven boven d'amende hier boven Art. I. gecommineert,

XIII.

Alswanneer eenige Sieckte, welckdaenigh die soude mogen wesen, in eenen Stal sich sal hebben veropenbaert sal den eyge- naar aanstonts, ende ten langhsten binnen den tydt van vier uu- ren het selve moeten kenbaar maaken aan de Wethouderen der plaatse op de Verbeurte van eene amende van thien Ducatons.

XIV.

Die geene de welcke de boven-geseyde aangevinge binnen den gestelden tyd niet alleen sullen hebben versuymt maar ook daar en boven heymelyk en eygener autoriteyt sullen hebben in d' aarde gedolven, doen ofte laeten delven, eene ofte meer van hunne Beesten gestorven van eenige Sieckte welckdaenigh die sou- de mogen wesen, mitsgaaders de geene die, naar dat de besmet-

heydt figh in hunnen Stal fal hebben veropenbaart , fullen hebben verkogt , verfteecken oft elders verfet , al oft fchoon fy fullen verfien wesen van eenen gefontheyts-Brief , eenige Horn-Beefte , die met de fiecke Beesten gemeenfchap gehad heeft 't zye in den Stal , 't zye in de Weyde oft elders ; gelyck oock die geene , die fullen hebben verkoght , uytgelevert , ofte laten gaan uyt hunnen stal oft huys eenige fouragie , draf oft spoele , die geplaits fullen fyn geweest 't zye in den befmetten stal , daar boven oft daar ontrent , ende oock het mift der Horn-Beesten , fullen geftraft worden met arbitraire penen , zelfs d'alderfwaerfte naar de omftandigheden der gevallen ,

X V.

De Declaratie hier vooren gementioneert gedaan fynde , fullen de Wethouderen aanftonts ter plaatfe fenden eenen ofte meer bequaeme en experte Perfoonen kenniffe hebbende van de teecken en der befmetheden by hun ten dyen eynde aan te ftellen en te vereeden , om t'onderfoecken oft het is de befmettelyke fieckte , die in den Stal regneert , waar af de felve , binnen vier uuren daar naar , exact rapport fullen doen aan die van de Wette , en fullen de felve tot defe vifite Linne Kleederen gebruyken , die fy daar toe alleen fullen houden , en jeder reyfe doen uytwassen , ende en fullen naar defe eerfte vifite in die befmette Stallen niet meer mogen koomen fonder oorlof van de Wette.

X V I.

Sullen oock die Wethouderen naar ervintelykheyd die eygenaaren met aandagt ondervraagen nopende d'oorfaecke't zye mediaet 't zye immediaet , die de befmethede in hunnen Stal kan gebrocht hebben , als oock nopens de gemeenfchap die hun Vehe met eenig ander gehadt heeft , geduerende de dry lefte weeken voor dat de Sieckte haar heeft veropenbaart ofte daar naar , gelyck ten aensien van d'andere omftandigheden die de faecke fullen konnen klaer maecken , hun infgelycx ondervraegende oft fy geduerende den voorff. bepaelden tydt , voor dat de befmet-

heyt haer heeft veropenbaert onder hun Vehe, eenigh daer van hebben verkoght oft elders verset, willende dat d'Eygenaer, op dese verscheide voorwerpen aen de Wethouderen geven alle mogelycke uytleggingen, waer af dese fullen note houden, die sy sonder vertreck fullen oversenden aen onsen Raadt ende Momboir.

XVII.

Die Eygenaeren, die fullen overtuygt syn, naar dyen sy aldus ondervraegt fullen syn geweest, van weetentlyck ende arglistelyck verborgen te hebben de oorsaecke van de besmetheyd in hunnen Stal, gelyck oock de geene, die fullen verswegen hebben van eenige Horn-Beeften te hebben verkoght, ofte verset binnen den tydt van dry weecken voor dat de sieckte haer heeft veropenbaert onder hun Vehe, fullen verbeuren eene boete van thien Ducatons.

XVIII.

Wy belasten voorts alle Officieren en Wethouderen der Steden ende Dorpen van onsen Lande van Gelre, soo haest sy eenige besmettelycke sieckte in hun respectyf ressort fullen hebben ontdekt, daer af sonder vertoef kennisse te geven aen onsen Raedt ende Momboir, ende hun exactelyck te reguleren naer d'instructie en directie die hun door den selven ofte op desselfs rapport door onsen Raede fullen worden voorgeschreven.

XIX.

Soo haest de besmettelycke Sieckte haer sal hebben veropenbaert in eene gemeente, fullen de Regenten daer van kennisse geven aen d'ingesetene door eene publicatie te doen sonder uytstell ten eynde een jeder hem verhoede, en sich voege naar het geene Wy hebben goetgevonden voor te schryven in gelyck geval, als te weten:

X X.

Dat de Eygenaers van de Stallen alwaer de sieckte haer sal hebben geopenbaert fullen gehouden syn van eenen Pael te stellen, van de hoogte ten minsten van ses voeten, voor den inganck van den Stal straetwaerts, van boven gehecht met eene vierkan- te plancke van eenen voet in't vierkant, om aldaer te blijven staen vier weecken naer dat hunnen Stal sal syn gereynigt ge- weest, op pene van twee Ducatons; het selve sal oock op gely- ke pene geschieden in de particuliere weyde daer die Beesten ful- len geweydt hebben.

X X I.

Sullen de Katten van de huysen daer de Sieckte is, ende die der naebuurschappe aanstonts worden gedoodt op de pene van twee Ducatons.

X X I I.

Ende om soo veel moogelyck noch meerder te beletten den voortsganck deser Sieckte, ende de ontfteeckinge der selve van den eenen Stal aen den anderen; soo fullen die Meesters ende Vrouwen, en der selver huysgenoten, alwaer die Stallen met de- se sieckte mochten syn geïnfecteert hun hebben t' onthouden ten tyde der selver, en ses weecken daer naer, van te handelen en om te gaen met de verdere Ingesetenen, ende tot meerdere voorforge fullen sy ter selver tyde soo veel doenelyck niet anders als Linne Kleederen gebruycken, en die dickwils doen uytwaf- schen, op pene van dry Ducatons.

X X I I I.

Wy belasten insgelycx alle de geene die Schaepen houden, en het ongeluck hebben, dat hunne Stallen met dese Sieckte syn aengesteecken, voorts der selver naestgelegene naebuieren hunne Schaepen soo veel doenelyck in hunne Stallen op te sluyten ende

by nootfaeckelyckheyt om die te verlochten, de selve niet te dryven oft te laeten weyden buyten het bereick oft omtreck hunner Wooningen op pene van eenen Ducaton voor jeder contraventie, alle verdere Ingefetenen almede belastende hun met hunne Schaepen op het genauste te vermyden de Huysen en plaetsen daer de selve Siekte is op gelyke pene.

XXIV.

Wy verbieden almeden eenige fouragie van Hoyer oft Stroy uyt alfulcke aengesteecke stallen, ofte daer boven oft ontrent geplaets geweest synde elders te verbrenge, ofte die selve voor te geven aen het Runt-Vehe het geene sy naermael weder mogten opsetten het een en ander op pene van thien Ducatons, sal des niet te min de selve fouragie mogen worden vervoedert binnen den tydt van dry Maenden naer het ophouden der Siekte aen hunne Peirden en Schaepen die sy in hunne wooninge hebben, ende soo daer toe geene occasie en is, sal naar overstryck van dese dry Maenden de selve moeten worden verbrant oft in d'aerde gedolven, maer het mist met de spoeling ende draf het geene sich bevint in diergelycke ontfteekene Stallen, sal sonder vertreck, dichte by den, Stal acht voeten diep op gelyke pene in d'aerde worden gedolven.

XXV.

Wy begeiren alnoch, dat geen Runt of Hoorn-Vehe, het Vleesch en vellen van dyen sal worden verbrocht oft vervoert buyten de gemeente, gehucht oft district der plaetsen, alwaer de Siekte geweest is, ende sulcx ten tyde van twee Maenden naer dat die volkoomentlyck is komen te cesseeren, op pene als in den voorgaenden Artikel.

XXVI.

Wy verbieden daer en boven van eenig Nieuw Horn-Vehe op te setten in de aengesteeckene Stallen, al oft schoon de siekte

volkomentlyck is komen te cefleeren, anders als met permiffie van de Wethouderen, die alfulcken oorlof niet en fullen verleen, ten zye dat hun alvorens genoegzaam blycke by oculaire inspectie, dat die aengefteeckene Stallen naer vereyſch ſyn gefuyvert en ſchoon gemaect, ende daer ontrent geene oude fouragie voorhanden is, op pene van vyf Ducatons.

XXVII.

Wy bevelen aen alle Inwoonders en landt-luyden van op hunne hoede te ſyn tegens de Vrembdelingen die ſouden willen komen in hunne Stallen, ende van binnen de ſelve generaelyck niemant te aenveirden, ten waere ſy voorſien waeren van een bevel van de Wethouderen, oft dat men verſeeckert waere, dat ſy ten minſten t'zedert vyfthien daegen geene gemeenſchap met beſmette Stallen oft met ſiecke Beefſten, ofte met de geene van de beſmetheydt geſtorven, gehadt en hebben.

XXVIII.

Sullen oock alle Inwoonders ſonder diſtinctie, welckers Stallen gefont ſyn, alle vyfthien dagen het miſt buyten hunne wooninge verbrenge.

XXIX.

Voorts verbieden Wy allen toeganck van onſe Onderdaenen tot die plaatsen 't zye binnen oft buyten onſe gehoorſaemheyt, alwaer deſe Sieckte is, als mede de communicatie der Ingeſetenen van deſe plaatsen met allen andere onſe onderſaeten, alwaer die ſelve Sieckte niet en is, ten waere om gewichte redenen en noot-dringende affaires.

XXX.

Eyntelyck verbieden Wy aen een jegelyk ſigh, binnen viertwintigh uren, naer publicatie deſer, te bevinden ten platten Lande met hunne Honden, ende Wy willen dat de Inwoonders ende Lands Lieden de hunne ſoo by dagh als by nachte op den bant houden, op pene van twee Ducatons, ende dat die Honden fullen worden gedoodt, uytgenomen die van de geene

die recht van Jacht hebben, ende die met hunnen Meester fullen bevonden worden, ofte in oeffeninge der Jachte syn, als oock de Honden van de Schaepers geleyd wordende aen de koorde, ende ontrent de Schaeps-kudde, en fullen d'Inwoonders der Steden hun Honden niet los op straete mogen laeten loopen 't zye by daege 't zye by nachte, anders als in by wesen en met hunne meesters, op pene als voor.

XXXI.

De Amendens hier boven aengetrokken fullen in drie parten werden verdeelt namentlyk een derde voor den Aanbrenger, een derde voor den Officier exploitant, ende het resteerende derde deel ten profyte van onse Exploiten.

XXXII.

Alles wederom by provisie, ende tot dat desen aengaende anders sal worden gedisponeert.

Ende op dat niemand hier van eenige ignorantie en soude konnen pretendeeren, sal dese aenstondts worden gepubliceert; ende geaffigeert ter plaats, alwaer men gewoon is foodanige Publicationen en affixtien te doen.

Ontbieden daer omme ende beveelen Onsen Raad ende Momboir van Gelderland, ende alle andere Officieren, Justicieren, Wethouderen, en Onderdaenen onder het Ressort van Onsen Raede die fulx aengaen off raecken mag, dat zy dese Onse Ordonnantie in alle haere deelen en puncten axactelyck onderhouden en doen onderhouden sonder verdrag, gunste, off dissimulatie WANT ONS ALSOO GELIEFT. Gegeven binnen Onse Stadt VENLO den achsten dag van de Maend November in den Jaere onses Heeren duysent seeven hondert eenen seventig *Was geparapheert FOURNIER v^t onderstont by de STAATEN GENERAAL der Vereenigde Nederlanden in hunnen Raade geordonneert in 't Overquartier van Gelderland laager stont my present ende was geteekent.*

H. B. HEERKENS.

TOT VENLO, By HENRICUS KORSTEN, Boeck drucker van den ED. Souvereynen HOVE van Gelderland.

*Op heden den 24 gbris 1775 ben ik ondergefs. adjunct bode uijt gegaen met 3 beflooten brieken en bij ieder Brief denige Exampelairen van s'Hoofs bovenstaande publicatie deswelcke zijn gesinfineert ende bestelt geworden als volgt.
1ste den 15^{den} dito ontrent 9 uhren voormiddagh te Nuremonde aen den Landtscholtis Der Park der deselve heeft aenveerd*